

ბსუ-ს რექტორის 2024 წლის 04 მარტის № 01-02/29 ბრძანების

დანართი N1

ბსუ-ს შრომის უსაფრთხოების სისტემის მართვის გეგმა

შინაარსი:

მუხლი 1. ზოგადი დებულებები.....	2
მუხლი 2. შრომის უსაფრთხოების პოლიტიკა	2
მუხლი 3. შრომის უსაფრთხოების სისტემის მართვა, დამსაქმებლისა და დასაქმებულის ვალდებულებები და პასუხისმგებლობები	2
მუხლი 4. შრომის უსაფრთხოების ზოგადი მოთხოვნები.....	3
მუხლი 5. შრომის უსაფრთხოების მოთხოვნების შესრულებასთან დაკავშირებული პასუხისმგებლობები	4
მუხლი 6. თანამშრომელთა პასუხისმგებლობები	4
მუხლი 7. ნარკოტიკებისა და ალკოჰოლის მიმართ პოლიტიკის დებულებები	8
მუხლი 8. რისკების შეფასება	8
მუხლი 9. კონტრქტორებთან ურთიერთობის პოლიტიკა.....	10
მუხლი 10. ზოგიერთი უსაფრთხოების პროცედურა.....	10
მუხლი 11. სახანძრო უსაფრთხოება.....	13
მუხლი 12. ეპიდემიოლოგიურ საფრთხესთან დაკავშირებული ღონისძიებები...	15
მუხლი 13. კომპიუტერთან მომუშავე პერსონალის შრომის უსაფრთხოების წესები.....	16
მუხლი 14. პერსონალის ინსტრუქტაჟი/სწავლება	18
მუხლი 15. უბედური შემთხვევების და პროფესიული დაავადების აღრიცხვა- მოკვლევის წესი	19
მუხლი 16. საშიში შემთხვევის (ინციდენტის) მოკვლევა.....	20

ბსუ-ს შრომის უსაფრთხოების სისტემის მართვის გეგმა

მუხლი 1. ზოგადი დებულებები

1. საჯარო სამართლის იურიდიული პირი - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის (შემდგომში - „უნივერსიტეტი ან ბსუ“) შრომის უსაფრთხოების სისტემის მართვის გეგმის (შემდეგში - „უსაფრთხოების მართვის გეგმა“) მიზანია უზრუნველყოფილ იქნას უნივერსიტეტის უსაფრთხო სასწავლო/სამუშაო გარემო, დაცულ იქნას პერსონალი, სტუდენტები, პროფესიული სტუდენტები და ვიზიტორები, თავიდან იქნას აცილებული უბედური შემთხვევები და საშიში ინციდენტები.
2. „უსაფრთხოების მართვის გეგმა“ შემუშავებულია „შრომის უსაფრთხოების შეახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის და ბსუ-ს შრომის უსაფრთხოების პოლიტიკის საფუძველზე.
3. ბსუ-ს რექტორის ბრძანებით დამტკიცებულია შრომის უსაფრთხოების სისტემის მართვის წინამდებარე გეგმა, ასევე ინსტრუქტრაჟები.
4. შრომის უსაფრთხოების სისტემის მართვის გეგმის რევიზია უნდა ჩატარდეს ყოველწლიურად.

მუხლი 2. შრომის უსაფრთხოების პოლიტიკა

საჯარო სამართლის იურიდიული პირი - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის შრომის უსაფრთხოების პოლიტიკა დამტკიცებულია ბსუ-ს რექტორის 2022 წლის 11 ნოემბრის №01-02/266 ბრძანებით და წარმოადგენს უნივერსიტეტის შრომის უსაფრთხოების მართვის სისტემის საფუძველს, რომელიც გამოხატავს ძირითად ხედვასა და მიღებებს შრომის უსაფრთხოების მიმართულებით.

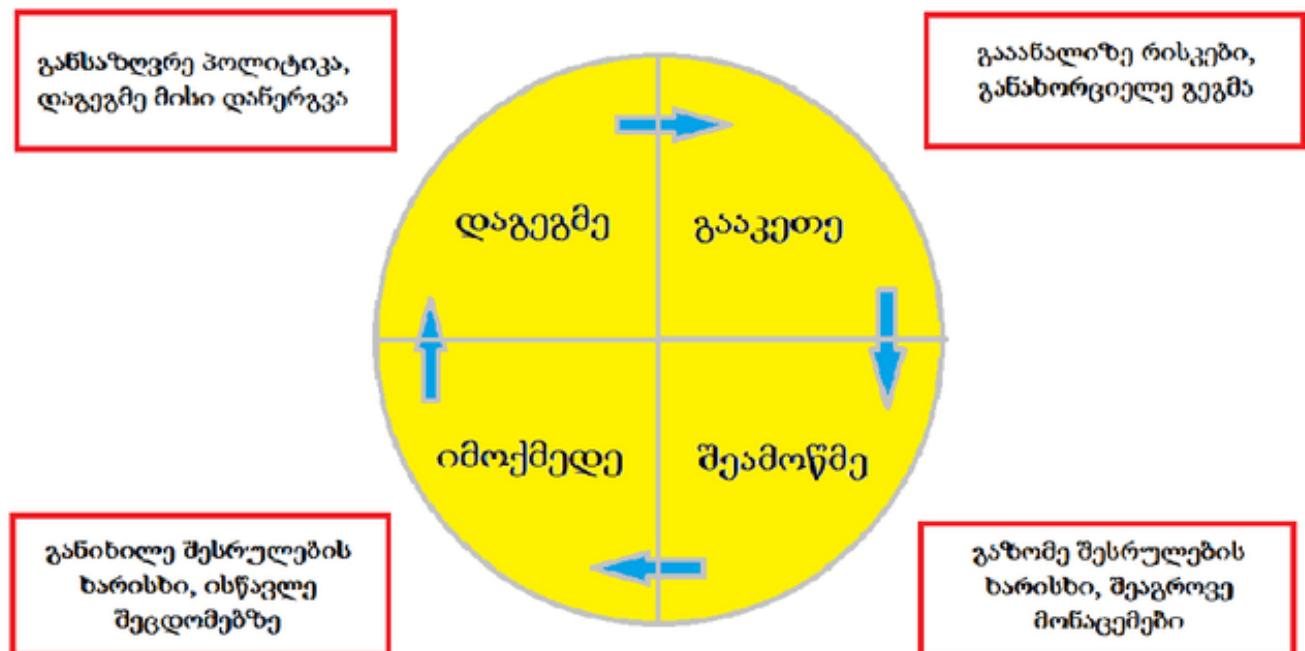
მუხლი 3. შრომის უსაფრთხოების სისტემის მართვა, დამსამქებლისა და დასაქმებულის ვალდებულებები და პასუხისმგებლობები

1. უნივერსიტეტის ადმინისტრაციამ ჩამოაყალიბა მართვის ინტეგრირებული სისტემა, სადაც დეტალურად გაწერილია სამუშაო პროცესში ჩართული პერსონალის ვალდებულებები და პასუხისმგებლობები. ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების დაცვის მოთხოვნების შესრულება სავალდებულოა ყველა დასაქმებულისათვის და გათვალისწინებულია მათ ფუნქცია-მოვალეობებში/ სამუშაო აღწერილობაში.
2. შრომის უსაფრთხოების მიმართულებას ხელმძღვანელობს უნივერსიტეტის დაცვისა და შრომის უსაფრთხოების სამსახურის უფროსი, რომელსაც გააჩნია შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტის სერტიფიკატი.
3. დაცვისა და შრომის უსაფრთხოების სამსახურის უფროსი აკონტროლებს უნივერსიტეტში შრომის უსაფრთხოებას, კონსულტაციას უწევს უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობას შრომის უსაფრთხოების საკითხებზე და ანგარიშვალდებულია რექტორისა და ადმინისტრაციის ხელმძღვანელის მიმართ.
4. „შრომის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის შესაბამისად შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტს შესაბამის აკრედიტებულ ორგანიზაციაში გავლილი უნდა ჰქონდეს შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტის პროგრამა.

5. შრომის უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელი პირები ვალდებული არიან უზრუნველყონ სამუშაო ადგილზე საჭირო უსაფრთხოების ინსტრუქციების შემუშავება და წინამდებარე გეგმის მე-14 მუხლით - „პერსონალის ინსტრუქტაჟი/სწავლება“ - განსაზღვრული პირების მიერ დასაქმებულთათვის/პერსონალისათვის აღნიშნული ინსტრუქციების გაცნობის და მათი შესრულების კონტროლი.

6. უნივერსიტეტის ადმინისტრაცია პრიორიტეტს ანიჭებს ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების დაცვის მოთხოვნების დაწერგვას და მის შესრულებას, რაც მოითხოვს უნივერსიტეტის დასაქმებულთა მოვალეობებისა და პასუხისმგებლობის განსაზღვრას, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების დაცვის მიმართულებით, შესაბამისად, უსაფრთხოების კუთხით შემუშავებული იქნება დასაქმებულთა ვალდებულებები და პასუხისმგებლობები, რომლებსაც დასაქმებული გაეცნობა სამუშაოს დაწყებამდე და ხელმოწერით დაადასტურებს მათ შესრულებას.

7. უნივერსიტეტი იღებს პასუხისმგებლობას ეფექტურად აწარმოოს შრომის უსაფრთხოების სისტემის მართვა. შრომის უსაფრთხოების სიტემის მთავარ ელემენტებად განვიხილავთ პოლიტიკას, ორგანიზებას, დაგეგმვას, დაწერგვას, შეფასებასა და სრულყოფის ღონისძიებებს. ამასთან, შრომის უსაფრთხოების სიტემა აგებულია შემდეგ მოდელზე:

მუხლი 4. შრომის უსაფრთხოების ზოგადი მოთხოვნები

1. უნივერსიტეტში სამუშაოდ დაიშვებიან 18 წელს მიღწეული პირები, რომელთაც აქვთ შესაბამისი ცოდნა და უნარები და გავლილი აქვთ შესაბამისი სწავლება მოწყობილობებთან მუშაობის, ექსპლუატაციისა და უსაფრთხოების წესებში.
2. სამუშაო პოზიციის ან სამუშაო პროცედურის შეცვლის შემთხვევაში უნდა მოხდეს პერსონალის გადამზადება - პირველადი ინსტრუქტაჟის ჩატარება.
3. სამუშაო სივრცეში არ დაიშვებიან ის პირები, რომელთაც კავშირი არ აქვთ შესასრულებელ სამუშაოსთან. დაუშვებელია არაქარხნული (კუსტარული) და გაუმართავი ინსტრუმენტებისა და მოწყობილობების გამოყენება.

4. უნივერსიტეტი აკრძალულია ალკოჰოლისა და ნარკოტიკული საშუალებების მიღება და არაფხიზელ მდგომარეობაში, ნარკოტიკული ზემოქმედების ქვეშ მყოფი პირის დაშვება.
5. საწარმოო ტრამვის და უბედური შემთხვევის, პროფესიული დაავადების შესახებ დაუყოვნებლივ, არსებული კანონმდებლობის შესაბამისად უნდა ეცნობოს სასწრაფო დახმარების სამსახურს, უშუალო უფროსს, ბსუ-ს დაცვისა და შრომის უსაფრთხოების სამსახურს, ბსუ-ს ადმინისტრაციას და სსიპ - შრომის ინსპექციის სამსახურს.
6. მომეტებული საფრთხის დროს, რომელსაც შეიძლება მოჰყვეს ავარია, სასწრაფოდ უნდა მოხდეს სამუშაოების გაჩერება და ამის შესახებ ეცნობოს უნივერსიტეტის ადმინისტრაციას.
7. დაუშვებელია მუშაობის დაწყება შესასრულებელი სამუშაოს წინასწარი გაცნობისა და ინსტრუქტაჟის ჩატარების გარეშე.
8. სამუშაოს დაწყებამდე უნდა შემოწმდეს სამუშაო ადგილი;
9. დასაქმებულმა სამუშაოს დასრულების შემდეგ სამუშაო ადგილი წესრიგში და სუფთა მდგომარეობაში უნდა დატოვოს ან ჩააბაროს შემცვლელ ცვლას.
10. დასაქმებულმა ყველა ინსტრუმენტი უნდა გამოიყენოს მხოლოდ დანიშნულებისამებრ.

მუხლი 5. შრომის უსაფრთხოების მოთხოვნების შესრულებასთან დაკავშირებული პასუხისმგებლობები

1. უნივერსიტეტის პერსონალისა და სტუდენტების უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელნი არიან უნივერსიტეტის რექტორი და ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი, შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტები, სტრუქტურული ერთეულების ხელმძღვანელები და უნივერსიტეტის ტერიტორიაზე არსებული სამშენებლო და სხვა საინჟინრო-ტექნიკური სამუშაოების განმახორციელებელი კონტრაქტორი კომპანიების ხელმძღვანელები.
2. დასაქმებულთა ჩართულობა შრომის უსაფრთხოების გეგმის მოთხოვნების მირითადი ასპექტია. უნივერსიტეტის დასაქმებულებსა და მათ წარმომადგენლებს აქვთ შესაძლებლობა, დრო და რესურსები, რათა მონაწილეობა მიიღონ შრომის უსაფრთხოების საკითხების შეფასებაში და ჩართული იყვნენ უსაფრთხო სამუშაო გარემოს შექმნის, უსაფრთხოების საკითხების განხორციელების, ტრენინგების, შეფასებისა და კორექტირების პროცესებში.
3. უნივერსიტეტი წაახალისებს დასაქმებულთა ჩართულობას შემდეგი მექანიზმების გამოყენებით: დასაქმებულთა ჩართულობის მხარდაჭერა ჩართულობის ხელისშემშელელი ბარიერების იდენტიფიცირებისა და მოშორების გზით, უნივერსიტეტში ჯანმრთელობის დაცვისა და უსაფრთხოების ჯგუფის შექმნა, ან დასაქმებულთა წარმომადგენლების არჩევა; დასაქმებულებისა და მათი წარმომადგენლების ტრენინგის უზრუნველყოფა, მათთან კონსულტაცია უსაფრთხო სამუშაო გარემოს ყველა ასპექტის შესახებ, რომლებიც დაკავშირებულია მათ საქმიანობასთან; უსაფრთხოების საკითხებში აქტიურად ჩართული თანამშრომლების სხვადასხვა სახით წახალისება;

მუხლი 6. თანამშრომელთა პასუხისმგებლობები

1. უნივერსიტეტის თითოეული თანამშრომელი ვალდებულია დაიცვას შრომის უსაფრთხოების სისტემის მართვის გეგმა, რასაც მნიშვნელოვანი გავლენა ექნება უსაფრთხოებაზე და ინციდენტებისა და საფრთხის პრევენციაზე.
2. თითოეული თანამშრომელი ჩართულია შრომის უსაფრთხოების მართვის პროცესში ტრენინგების საშუალებით, მათ თავიანთი წვლილი შეაქვთ საფრთხეების გამოვლენაში, შეფასებასა და მართვაში.

3. სამუშაო სივრცეში შრომის უსაფრთხოებას უზრუნველყოფს უნივერსიტეტი, რისთვისაც:

- ა) ზრუნავს, რომ საფრთხის არსებობისას დასაქმებულისა და სამუშაო სივრცეში მყოფი სხვა პირის უსაფრთხოებასა და ჯანმრთელობას ზიანი არ მიადგეს;
- ბ) უზრუნველყოფს, რომ ფიზიკური, ქიმიური და ბიოლოგიური საფრთხის შემცველმა ფაქტორებმა დასაქმებულისა და სამუშაო სივრცეში მყოფი სხვა პირის უსაფრთხოებასა და ჯანმრთელობას საშიშროება არ შეუქმნას;
- გ) კანონმდებლობით დადგენილი წესით აღრიცხავს სამუშაო სივრცეში უბედურ შემთხვევებს, პროფესიული დაავადებების შემთხვევებს;
- დ) რეგულარულად ამოწმებს ტექნიკური აღჭურვილობის უსაფრთხოების მდგომარეობას;
- ე) დასაქმებულთა ჯანმრთელობისთვის ზიანის მიყენების რისკის შესამცირებლად ან აღმოსაფხვრელად ახორციელებს პრევენციულ ღონისძიებებს, აფასებს რისკებს, ზრუნავს საფრთხის შემცველი ფაქტორების შემცირებასა და აღმოფხვრაზე;
- ვ) უზრუნველყოფს შესაბამისი სამუშაოებისათვის საჭირო ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით შესაბამის დასაქმებულთა აღჭურვას;
- ზ) უზრუნველყოფს უნივერსიტეტს პირველადი დახმარების საშუალებებით;
- თ) სათანადო დონეზე უზრუნველყოფს სამუშაო სივრცეში სანიტარიულ-ჰიგიენური მოთხოვნების დაცვას;
- ი) უზრუნველყოფს პერსონალისთვის შესაბამისი სწავლების ჩატარებას;
- კ) სამუშაო პროცესში პერსონალისათვის ზიანის მიყენების შემთხვევაში უზრუნველყოფს ზიანის ანაზღაურებას;
- ლ) უზრუნველყოფს მომეტებული საფრთხის შემცველ მძიმე, მავნე და საშიშპირობებიან სამუშაო ადგილებზე დასაქმებული ყველა თანამშრომლის უბედურ შემთხვევაზე დაზღვევას.

4. უნივერსიტეტის სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელების პასუხისმგებლობა:

- 4.1 უნივერსიტეტის სტრუქტურული ერთეულის (ფაკულტეტი, ინსტიტუტი, დამხმარე სტრუქტურული ერთეულები (დეპარტამენტი/სამსახური/განყოფილება/ცენტრი) ხელმძღვანელი, შრომის უსაფრთხოების სპეციალიტებთან ერთად, წარმოადგენს მის დაქვემდებარებაში არსებულ სტრუქტურულ ერთეულში შრომის უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელ პირს, რომელიც ვალდებულია უზრუნველყოს უსაფრთხოების მოთხოვნების შესრულება. ამ პასუხისმგებელმა პირმა უნდა უზრუნველყოს:
- ა) შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტებთან ერთად გაკაონტროლოს სამუშაოთა უსაფრთხოების პროცედურა და უზრუნველყოს მისი შესრულება;
- ბ) შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტებთან ერთად მოახდინოს სამუშაოების უსაფრთხო წარმოების საკითხების განხორციელება და კონტროლი;
- გ) დაესწროს შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტის მიერ ჩატარებულ უსაფრთხოების ინსტრუქტაჟს და უზრუნველყოს განხილული საკითხების განხორციელება;
- დ) ორგანიზება გაუწიოს და უზრუნველყოს თანამშრომლების მიერ უსაფრთხოების ინსტრუქტაჟზე დასწრება;
- ე) მოახდინოს მომხდარი ინციდენტის მყისიერი შეტყობინება უშუალო ხელმძღვანელებისა და დაცვისა და შრომის უსაფრთხოების სამსახურისთვის;
- ვ) ჩაერთოს ინციდენტის გამოკვლევის პროცესში და უზრუნველყოს მოკვლევის ორგანიზატორების სრული მხარდაჭერა;
- ზ) კომპეტენციის ფარგლებში უზრუნველყოს სტრუქტურულ ერთეულში არსებული ხელსაწყოების, მოწყობილობების და ინსტრუმენტის ზედამხედველობა, იზრუნოს მათ გამართულობაზე;

5. დაცვისა და შრომის უსაფრთხოების სამსახური:

- 5.1 დაცვისა და შრომის უსაფრთხოების სამსახურის (შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტების) ძირითადი მოვალეობაა უსაფრთხოების მოთხოვნების, წესებისა და პროცედურების შემუშავება, დანერგვა და კონტროლი. დაცვისა და შრომის უსაფრთხოების სამსახური ანგარიშვალდებულია რექტორის და ადმინისტრაციის ხელმძღვანელის მიმართ.
- 5.2 დაცვისა და შრომის უსაფრთხოების სამსახურის პასუხისმგებლობა მოიცავს შემდეგს:
- ა) შეიმუშაოს და დანერგოს ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების დაცვის პროცედურები, წესები და მოთხოვნები და მოახდინოს მათი პერიოდული განახლება;
 - ბ) უზრუნველყოს აღნიშნული საკითხების შესრულების მონიტორინგი;
 - გ) მუდმივად იზრუნოს უსაფრთხოების სისტემის გაუმჯობესებაზე;
 - დ) უზრუნველყოს სამუშაო ადგილზე არსებული რისკების შეფასება, საფრთხეების იდინტიფიცირება და მაკონტროლებელი/პრევენციული ღონისძიებების დაგეგმვა;
 - ე) შეიმუშაოს უსაფრთხოების ინსტრუქციები მომუშავეთა პოზიციების, სამუშაო სპეციფიკის შესაბამისად;
 - ვ) შეიმუშაოს თანამშრომელთა ტრენინგის გეგმა უშუალო ხელმძღვანელთან შეთანხმებით;
 - ზ) უზრუნველყოს თანამშრომლებისთვის ტრენინგის ჩატარება ან მათი ინიცირება, სამუშაოს სპეციფიკიდან გამომდინარე თემების შერჩევით;
 - თ) აწარმოოს ინდიცენტის მოკვლევა, მისი გამომწვევი მიზეზის დადგენით, და უზრუნველყოს პრევენციული ზომების შემუშავება ინციდენტის განმეორების თავიდან აცილების მიზნით;
 - ი) ჩატაროს ობიექტების ინსპექტირება და ობიექტის უსაფრთხოებისათვის განკუთვნილი ინვენტარის გაუმართაობის, უსაფრთხოების კუთხით არსებული სხვა ხარვეზების და დარღვევის აღმოფხვრის მიზნით მოამზადოს და ბსუ-ს ადმინისტრაციას წარუდგინოს შესაბამისი ანგარიშები;
 - კ) დაესწროს სამუშაო შეხვედრებს (თათბირებს) და უზრუნველყოს არსებული უსაფრთხოების საკითხების განხილვა მათი დროული და ეფექტური გადაჭრის მიზნით;
 - ლ) უზრუნველყოს მიმდინარე სამუშაო პროცესების კონტროლი და მომსახურე პერსონალს აუხსნას უსაფრთხოების მოთხოვნების დაცვის აუცილებლობა;
 - მ) საჭიროების შემთხვევაში გაუწიოს პირველადი დახმარება დაზარალებულს;
 - ნ) შეიმუშაოს საგანგებო მართვის გეგმები;
 - ო) უზრუნველყოს გეგმიური სარემონტო სამუშაოების მუდმივი კონტროლი და უსაფრთხოების წესების დაცვა;
 - პ) ზედამხედველობა გაუწიოს კონტრაქტორის მიერ შესრულებულ სამუშაოს და მოითხოვოს კანომდებლობით განსაზღვრული უსაფრთხოების პროცედურების და წესების დაცვა.

6. დასაქმებულთა ვალდებულებებია:

- ა) იხელმძღვანელოს ამ წესით, უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული სხვა ინსტრუქციებით და დაემორჩილოს დამსაქმებლის მიერ დადგენილ სამუშაო პროცედურებს;
- ბ) შეასრულოს სამუშაო, მართოს და გამოიყენოს სამუშაო ტექნიკა, მასალები, საშიში ნივთიერებები და სხვა საშუალებები დადგენილი წესების მიხედვით, ტრენინგებზე და მუშაობისას მიღებული ცოდნისა და კვალიფიკაციის შესაბამისად;
- გ) მართოს სპეციალური წესების მიხედვით განსაზღვრული, მომეტებულ საფრთხესთან დაკავშირებული სამუშაო ტექნიკა და შეასრულოს სამუშაო მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქვს

შესაბამისი კომპეტენცია, და მხოლოდ მაშინ, როდესაც ამ სამუშაოს შესრულება დამსაქმებელმა დაავალა;

დ) თვითნებურად არ გამორთოს, არ შეცვალოს ან არ მოხსნას სამუშაო ტექნიკის, აპარატის, ინსტრუმენტის, დანადგარის ან აღჭურვილობის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დამცავი მოწყობილობები და აღნიშნული მოწყობილობები დანიშნულებისამებრ გამოიყენოს; ე) ინდივიდუალური დაცვის საშუალებები გამოიყენოს ინსტრუქციების შესაბამისად, შეინახოს მუშა მდგომარეობაში და დააბრუნოს მათთვის განკუთვნილ ადგილზე;

ვ) დაუყოვნებლივ წარუდგინოს ბსუ-ს ხელმძღვანელობას ან შრომის უსაფრთხოების სამსახურს ინფორმაცია წერილი ხარვეზის შესახებ, რომელმაც შეიძლება სამუშაო სივრცეში საშიშროება შეუქმნას შრომის უსაფრთხოებას ან გამოიწვიოს უბედური შემთხვევა ან საშიში შემთხვევა, აგრეთვე თავისი შესაძლებლობის ფარგლებში მონაწილეობა მიიღოს ამ ხარვეზის აღმოფხვრაში;

ზ) დაესწროს უნივერსიტეტის მიერ ორგანიზებულ შრომის უსაფრთხოების შესახებ ტრენინგებსა და საინფორმაციო შეხვედრებს;

თ) გაიაროს პროფილაქტიკური სამედიცინო გამოკვლევები იმ სამუშაოსთან დაკავშირებით, რომლის შესრულებისთვისაც აღნიშნული გამოკვლევების გავლა აუცილებელია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად;

ი) დაიცვას შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტის, ექიმის და უშუალო ხელმძღვანელის მითითებები და რეკომენდაციები უსაფრთხოებასთან დაკავშირებულ საკითხებზე;

კ) არ გამოცხადდეს სამუშაოზე ალკოჰოლური, ნარკოტიკული, ტოქსიკური ან ფსიქოტროპული სიმთვრალის მდგომარეობაში და სამუშაოს შესრულებისას არ მოიხმაროს ასეთი მდგომარეობის გამომწვევი ნივთიერებები;

ლ) გონივრული ეჭვის არსებობისას უნივერსიტეტის უფლებამოსილი პირის/პირების მოთხოვნის შემთხვევაში გაიაროს შემოწმება იმის დასადგენად, იმყოფება თუ არა ალკოჰოლური, ნარკოტიკული ან ფსიქოტროპული სიმთვრალის მდგომარეობაში;

მ) დაემორჩილოს სამუშაო სივრცეში თამბაქოს მოხმარების შესახებ აკრძალვებს;

ნ) თავისი შესაძლებლობის ფარგლებში, მომზადებისა და უნივერსიტეტის შესაბამისი წარმომადგენლების მიერ ჩატარებული ინსტრუქტაჟის შესაბამისად იზრუნოს საკუთარი უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვაზე, აგრეთვე იმ პირების უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვაზე, რომლებსაც საკუთარი მოქმედებით ან უმოქმედობით შეიძლება მიადგეთ ზიანი.

7. უნივერსიტეტის ტერიტორიაზე სტუდენტი და პროფესიული სტუდენტი ჯანმრთელობის და შრომის უსაფრთხოების მიზნით ვალდებულია:

ა) იხელმძღვანელოს შრომის უსაფრთხოების დაცვასთან დაკავშირებული ინსტრუქციებით, სამართლებრივი ნორმებითა და სხვა წესებით და დაემორჩილოს უნივერსიტეტის მმართველობის მიერ დადგენილ წესებს;

ბ) დაიცვას ბსუ-ს ხელმძღვანელობის, შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტის, ლექტორის, ექიმისა და ზედამხედველი პირის მითითებები და განკარგულებები უსაფრთხოების ნორმების დაცვასთან დაკავშირებულ საკითხებზე;

გ) არ გამოცხადდეს უნივერსიტეტში ალკოჰოლური, ნარკოტიკული, ტოქსიკური ან ფსიქოტროპული სიმთვრალის მდგომარეობაში და ადგილზე არ მოიხმაროს ასეთი მდგომარეობის გამომწვევი ნივთიერებები;

დ) გონივრული ეჭვის არსებობისას უნივერსიტეტის უფლებამოსილი პირის/პირების მოთხოვნის შემთხვევაში გაიაროს შემოწმება იმის დასადგენად, იმყოფება თუ არა ალკოჰოლური, ნარკოტიკული ან ფსიქოტროპული სიმთვრალის მდგომარეობაში;

ე) დაემორჩილოს უნივერსიტეტის სივრცეში თამბაქოს მოხმარების შესახებ აკრძალვებს.

მუხლი 7. ნარკოტიკებისა და ალკოჰოლის მიმართ პოლიტიკის დებულებები

1. უნივერსიტეტი მოთხოვს თანამშრომელს ან კონტრაქტორს ნარკოტიკების/ალკოჰოლის ტესტის ჩატარებას, თუ გაჩნდება საფუძვლიანი ეჭვი, რომ მან დაარღვია ალკოჰოლის ან/და სხვა ნივთიერების მიღების აკრძალვა, რაც აშკარა ხდება ამ ადამიანის გარეგნობაზე, ქცევაზე, მეტყველებაზე და სხვა დაკვირვებით.
2. უნივერსიტეტის ყველა თანამშრომელი და სტუდენტი ვალდებულია, გონივრული ეჭვის არსებობისას, უნივერსიტეტის უფლებამოსილი პირის/პირების მოთხოვნის შემთხვევაში გაიაროს შემოწმება იმის დასადგენად, იმყოფება თუ არა ალკოჰოლური, ნარკოტიკული ან ფსიქოტროპული სიმთვრალის მდგომარეობაში.
3. კონტრაქტორებმა და თანამშრომლებმა, რომლებიც იღებენ ექიმის დანიშნულ მედიკამენტებს, უნდა გააფრთხილონ ზედამხედველი ამ მედიკამენტების მიღების პირობებისა და გვერდითი მოვლენების შესახებ (შესაძლებელია, ზოგიერთ წამალს არასასურველი ეფექტი ჰქონდეს, რაც რისკს შეუქმნის და საფრთხეები ჩააგდებს სხვა კონტრაქტორებს).

მუხლი 8. რისკების შეფასება

1. რისკების შეფასება არის შრომის უსაფრთხოების მართვის სისტემის დაგეგმვისა და განხორციელების ეტაპის ნაწილი.

2. რისკისა და საფრთხის შეფასება ხორციელდება არა შერჩევის პრინციპით, არამედ მთელი უნივერსიტეტის მასშტაბით, მის ყველა სტრუქტურულ, თუ ორგანიზაციულ დონეზე. ამასთან, საუკეთესო შედეგის მისაღებად რისკები შეფასება სავალდებულოა საქმიანობის განხორციელებისა, თუ დასახული ამოცანის შესრულების დაწყებამდე.

3. რისკების შეფასების მართვა:

3.1 რისკის მართვა წარმოადგენს საფრთხეების იდენტიფიცირების, შეფასების, მონიტორინგის და რისკის მისაღებ დონეზე შენარჩუნების მიზნით საჭირო კონტროლის ღონისძიებების გატარების პროცესს, რომელიც გავლენას ახდენს ორგანიზაციის მიზნებისა და ამოცანების მიღწევაზე და გულისხმობს საჭირო ღონისძიებების განხორციელებას რისკის შემცირების მიზნით.

3.2 რისკის მართვა წარმოადგენს ორგანიზაციის სტრატეგიული მართვის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან კომპონენტს.

3.3. რისკის მართვის მთავარი ამოცანაა მოახდინოს რისკების იდენტიფიკაცია და საპასუხო ღონისძიებების გატარება. რისკის მართვის საშუალებით შესაძლებელია გამოვლენილ იქნეს პოტენციური დადებითი, თუ უარყოფითი ფაქტორები, რაც გავლენას ახდენს ორგანიზაციის საქმიანობაზე.

3.4 ორგანიზაციის ზოგადი რისკის შეფასება უნდა გამოხატავდეს არსებულ საფრთხეებს და ზოგადი კონტროლის ზომებს. პირველ რიგში უნდა დასრულდეს ასეთი რისკის შეფასება და შემდეგ უფრო კონკრეტული რისკის შეფასებები, რომლებიც შეისწავლიან ინდივიდუალურ საქმიანობებს.

4. რისკების შეფასების პროცესის ხუთი საფეხურია:

- ა) საფრთხეების იდენტიფიცირება;
- ბ) იმის განსაზღვრა, თუ ვინ შეიძლება იქნას დაზარალებული და როგორ;
- გ) რისკებისა გაანაალიზება და იმის განსაზღვრა - არის თუ არა არსებული კონტროლის ზომები ადეკვატური ან საჭიროა თუ არა მეტის გაკეთება;
- დ) მნიშვნელოვანი დასკვნების ჩანაწერების გაკეთება, მონაცემთა დოკუმენტირება;
- ე) შეფასებების გადახედვა და საჭიროების შემთხვევაში განხილვა.

5. რისკებს აფასებს შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტი. რისკის შეფასებაში ჩართულია სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი, რომელიც პასუხისმგებელია/ხელმძღვანელობს შესაფასებელ პროცესს ან საქმიანობას.

6. რისკების შეფასების პროცესში უნივერსიტეტში მოხდა საქმიანობის სახეების/პროცედურების დაყოფა ცალკეულ აქტივობად/თემად. ყოველი მათგანისთვის

ხდება საფრთხეების იდენტიფიცირება, პოტენციური ნეგატიური შედეგისა და რისკის ქვეშ მყოფი პირების განსაზღვრა, რეალური/მიმდინარე კონტროლის ზომების გაწერა, რაც საშუალებას მოგვცემს აღნიშნული საკითხები ერთობლიობაში გავაანალიზოთ და სწორად და ეფექტურად შევაფასოთ რისკები.

7. მიმდინარე, სტანდარტულ, თითქმის მუდმივმოქმედ სამუშაო პროცესებთან დაკავშირებული საფრთხეების და რისკების ძირითადი ნაწილი, როგორც წესი, წინასწარ არის ცნობილი, შესაბამისად, ძირითადი კონტროლის ზომებიც წინასწარ განსაზღვრულია.
8. საფრთხის იდენტიფიკაციისთვის მნიშვნელოვანია, როგორც სამუშაო სივრცის/ტერიტორიის დათვალიერება, ასევე ამ ტერიტორიაზე მომუშავე შესაბამის პერსონალთან კონსულტაციები. გარდა ამისა, საფრთხის იდენტიფიკაციაში დაგვეხმარება უბედური შემთხვევის და ინციდენტების მოკვლევისა და აღრიცხვის მასალები, ასევე ზედამხედველი ორგანოს შემოწმების დასკვნები, აუდიტორული ანგარიშები, სახელმძღვანელო მითითებები და სამეცნიერო მასალები.
9. რისკის ქვეშ მყოფი პირები - თანამშრომლები და კონტრაქტორები, რომლებიც მუშაობენ სრული სამუშაო დღის განმავლობაში სამუშაო ადგილებზე, წარმოადგენენ ყველაზე აშკარა რისკ-ჯგუფებს და საჭიროებენ შემოწმებას მასზედ, რომ არიან კომპეტეტურნი განახორციელონ მათზე დაკისრებული კონკრეტული ამოცანები.
10. რისკების კონტროლი:

10.1 რისკების კონტროლის ზომებია (საპასუხო ღონისძიებები): თავიდან არიდება (მაგ. თუ რისკი არის მიუღებელი შესაძლებელია მისი თავიდან არიდება, იმ გადაწყვეტილების არმიდების და იმ ღონისძიების არგანხორციელების გზით, რაც იწვევს რისკის წარმოქმნას); კონკრეტული საპასუხო ქმედებების განხორციელება, შეგუება და მონიტორინგი (მაგ. რისკი მისაღებია და ხდება მასთან შეგუება და მონიტორინგი იმ შემთხვევაში, როცა კონკრეტული საპასუხო ქმედებების განხორციელება არაპრაქტიკული ან შეუძლებელია. ასევე შეგუებას და მონიტორინგს ვახდენთ ისეთ რისკებზე, რომელთა ზემოქმედების დონე უმნიშვნელოა, მაგრამ რომელთა მახასიათებლები შესაძლებელია მომავალში შეიცვალოს) და ა.შ.

10.2 რისკის შეფასების შედეგად მიიღება გადაწყვეტილება, თუ რა სახის ღონისძიებები უნდა განხორციელდეს გამოვლენილი რისკების კოტროლისთვის და როგორია ყველაზე უფრო ეფექტურიანი საპასუხო ღონისძიებების სტრატეგია.

10.3 არსებული კონტროლის მექანიზმების ადეკვატურობის შეფასებისას ან ახალი საპასუხო

ღონისძიების (დამატებითი კონტროლის ზომის) შემოღებისას უნდა გავითვალისწინოთ რისკების კონტროლის იერარქია, რომელიც გამოიყურება შემდეგნაირად:

- ა) საფრთხის გამორიცხვა : საფრთხის წყაროს აღმოფხვრა/მოშორება;
- ბ) საფრთხის ჩანაცვლება: მასალების ან პროცესების ნაკლებად სახიფათო მასალებით ან პროცესებით ჩანაცვლება;
- გ) საფრთხის იზოლირება: საინჟინრო კონტროლის განხორციელება - საფრთხის წყაროსთან წვდომის თავიდან აცილება;
- დ) პროცედურები: ადმინისტრაციული კონტროლი - შრომის უსაფრთხოებისათვის პროცედურებისა და ინსტრუქციების შექმნა, წესების შემუშავება-ცვლილება, სწავლება და ზედამხედველობის მექანიზმების შემუშავება;
- ე) ინდივიდუალური დაცვის საშუალებები: გამოიყენება მას შემდეგ, რაც ყველა ზემოხსნებული რისკის კონტროლის იერარქიის საფეხურები იქნება გათვალისწინებული, გამოყენებული ან/და აღმოჩნდება არაეფექტური.

11. კომუნიკაცია და კონსულტაცია:

11.1 კომუნიკაცია და კონსულტაცია არის მუდმივი პროცესი, რაც დაწესებულებას საშუალებას აძლევს ყველა დაინტერესებული პირი უზრუნველყოს საჭირო ინფორმაციით, მოახდინოს გაზიარება და ყველასათვის ხელმისაწვდომი გახადოს რისკის მართვასთან დაკავშირებული საკითხები, როგორიცა მაგალითად, რისკის ბუნება, ფორმა, მოხდენის ალბათობა, საპასუხო ღონისძიებები და ა.შ.

11.2 კომუნიკაციის დროს ხდება შესაბამისი ინფორმაციის იდენტიფიცირება და შეგროვება, რომელიც უნდა გადაიცეს იმ ფორმით და დროის იმ მონაკვეთში, რომელიც ადამიანებს დაეხმარება შეძლონ მათზე დაკისრებული მოვალეობების სწორად და უსაფრთხოდ შესრულება.

11.3 კონსულტაცია არის ინფორმაციის გადაცემის (ინფორმაციული კავშირის) ორმხრივი პროცესი, კომუნიკაცია დაწესებულებასა და დაინტერესებულ პირებს შორის იმ საკითხის გარშემო, რაც მოითხოვს გადაწყვეტილების მიღებას ან კონკრეტული მიმართულების განსაზღვრას.

მუხლი 9. კონტრაქტორებთან ურთიერთობის პოლიტიკა

1. კონტრაქტორი ორგანიზაციის შერჩევისას ერთ-ერთი მთავარი კრიტერიუმია შრომის უსაფრთხოების გამართული სისტემის არსებობა. უნივერსიტეტის მიერ უზრუნველყოფილია, რომ კონტრაქტორის ვალდებულებებში მკაფიოდ და მკაცრად იყოს განსაზღვრული შრომის უსაფრთხოების შესახებ ორგანული კანონით დადგენილი მოთხოვნები. კონტრაქტორთან მუშაობისას, პროცესების მენეჯმენტი მოიცავს შრომის უსაფრთხოების სისტემის მონიტორინგისა და კონტროლის ეფექტურ მექანიზმებს.
2. უნივერსიტეტის შრომის უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელი პირები კონტროლს გაუწევენ, რათა ბსუ-ს ტერიტორიაზე კონტრაქტორებმა მკაცრად დაიცვან შრომის უსაფრთხოების კანონმდებლობა და ნორმები. საჭიროების შემთხვევაში მისცემენ კონტრაქტორს მითითებებს შრომის უსაფრთხოების მიმართულებით.
3. უნივერსიტეტის ადმინისტრაცია უზრუნველყოფს, რომ უნივერსიტეტის მიერ ორგანიზებული სამშენებლო სამუშაოების განმახორციელებელმა კომპანიამ პერიოდულად წარმოადგინოს რისკების შეფასების განახლებული დოკუმენტი.

მუხლი 10. ზოგიერთი უსაფრთხოების პროცედურა

1. შრომის უსაფრთხოების პროცედურები გაწერილია საშიში ინციდენტების, დაზიანებებისა და დაავადებების თავიდან ასაცილებლად და გამოიყენება, როგორც საშუალება და სახემძღვანელო, რომელიც დაეხმარება თანამშრომლებს. წერილობითი შრომის უსაფრთხოების პროცედურები განსაზღვრავენ როგორ დაიცვან თავი და სხვები, აცნობენ რა უნდა გააკეთონ საგანგებო სიტუაციების შემთხვევაში.
2. უნივერსიტეტის სამუშაო სივრცეში საფრთხოს შემცველი სამუშაოებისას, პერსონალი უნდა იყოს უზრუნველყოფილი შესაბამისი პირდი დაცვის საშუალებებით. უნივერსიტეტის ტერიტორიაზე სამშენებლო და საინჟინრო-ტექნიკური სამუშაოების განხორციელებისას ყველა პირი უნდა იყოს ეკიპირებული სათანადო აღჭურვილობით: ჩაფეზუტით, სპეციალური ფეხსაცმლით, ამრეკლზედაპირიანი ჟილეტით, სათვალით, ხელთათმანით, ხოლო სამუშაოების სპეციფიკიდან გამომდინარე ისინი ეკიპირებულები უნდა იყვნენ დამატებითი აღჭურვილობით: უსაფრთხოების ქამრით, სახის დამცავი ფარით, ხმაურისგან დამცავი ყურის საცობებით, რესპირატორით, სპეც. ხელთათმანებით.

3. სათვალის ტარება სავალდებულოა, როდესაც არის თვალების დაზიანების რისკი. ცალკეულ შემთხვევებში კი აუცილებელია სახის დამცავი ფარით აღჭურვა.
 4. მომწამვლელ ნივთიერებებთან ურთიერთობისას, პერსონალი, აღჭურვილი უნდა იყოს: სპეციალური ხელთათმანით, რესპირეტორით, სათვალით, ფართუკით (საჭიროების შემთხვევაში) და სახის დამცავი ფარით.
 5. რესპირატორებით აღჭურვა უნდა მოხდეს ყველა იმ მასალასთან ურთიერთობისას, რომელიც გამოიწვევს სასუნთქი ორგანოების დაზიანებას, ასევე ყველა იმ სამუშაოს წარმოებისას, რის შედეგადაც წარმოიქმნება მტვერი ან სხვა ადამიანის ჯანმრთელობისათვის მავნე ნივთიერება.
 6. აუცილებელია ნიღბებისა და სხვა სანიტარულ-ჰიგიენური დაცვის საშუალებების ტარება ეპიდემიოლოგიური საფრთხის არსებობისას.
- 7. ელექტრო უსაფრთხოება:**
- 7.1. ელექტრო ქვესადგურები და გამანაწილებელი ყუთები რომლებიც განთავსებულია უნივერსიტეტის ტერიტორიაზე, უნდა იყოს ტექნიკურად გამართული, დაკეტილ მდგომარეობაში და მომსახურეობას უწევდეს სერთიფიცირებული სპეციალისტი;
 - 7.2. პერიოდულად უნდა მოწმდებოდეს ელ. სადენების და ჩამრთველების მდგომარეობა;
 - 7.3. ელექტრო სისტემას უნდა ჰქონდეს ცენტრალური ავარიული გამომრთველი, რომელიც ავარიული სიტუაციის დროს გათიშავს ელ. ენერგიას მთელს ტერიტორიაზე, რაც ამცირებს ცეცხლის გაჩენისა და ელექტროობისგან მიყენებული ზიანის საფრთხეს
- 7.4. დაუშვებელია:**
- ა) ელექტრო მოწყობილობის დამცავი შემოღობვის შიგნით შესვლა;
 - ბ) ელექტრო სადენებთან, მოჭერებთან და სხვა ადვილად ხელმისაწვდომ დენგამტარ ნაწილებთან შეხება;
 - გ) არასტანდარტული ელექტროგამათბობელი მოწყობილობის გამოყენება;
 - დ) ღია გამათბობელი ელემენტების მქონე მოწყობილობი უყურადღებოდ დატოვება ჩართულ მდგომარეობაში;
 - ე) დაზიანებული ჩამრთველების, ავტომატური გამომრთველების და როზეტების გამოყენება;
 - ვ) მწყობრიდან გამოსული ელექტრომოწყობილობის, ელექტროდანადგარების და ელექტროონისტრუმენტის რემონტის თვითნებურად შესრულება.
- 8. ელექტროსამონტაჟო სამუშაოები:**
- 8.1. ნებისმიერ ელექტროსამონტაჟო სამუშაოთა შესრულების დროს, უნდა განხორციელდეს გაუთვალისწინებელი ჩართვის ან გამორთვის თავიდან აცილების ღონისძიები;
 - 8.2. ელექტრული წრედისა და აპარატურის გამოსაცდელად დენის მიწოდებისას საჭიროა დაცული იქნეს შესაბამისი წესები;
 - 8.3. კაბელური ხაზების გაყვანისას საჭიროა დაცული იქნეს კაბელების გაყვანის პროექტით გათვალისწინებული წესები.
- 9. დახურულ (შეზღუდულ) სივრცეში მუშაობა:**
- 9.1. დახურული, შეზღუდული სივრცე არის ნებისმიერი სივრცე, რომელსაც შეზღუდული აქვს შესასვლელი და გამოსასვლელი და არ არის განკუთვნილი ადამიანის განთავსებისათვის და/ან პოტენციურად შეიცავს ატმოსფერულ ან სხვა სახის დაზიანების საფრთხეს. (მაგ. რეზერუარები, ავზები, მილები და ა.შ.);
 - 9.2. ყოველთვის უნდა იქნეს თავიდან აცილებული დახურულ (შეზღუდულ) სივრცეში მუშაობა, თუ ეს გარდაუვალია, მაშინ დახურულ (შეზღუდულ) სივრცეში

მომუშავე პერსონალი ვალდებულია სამუშაოს წებართვაში დაადასტუროს აღნიშნული სამუშაოს აუცილებლობა;

- 9.3. ყოველთვის უნდა მოხდეს დახურულ (შეზღუდულ) სივრცეში რისკის ფაქტორების შეფასება და საფრთხეების ბუნების იდენტიფიცირება, რათა განხორციელდეს წარმოდგენილი საფრთხისათვის საჭირო კონტროლის ღონისძიებები;
- 9.4. უნდა იქნეს შემუშავებული სამუშაოს უსაფრთხოდ შესრულების სისტემა, სამუშაოს შესრულების გეგმა და თანამშრომლებს უნდა ქონდეთ გავლილი შესაბამისი ტრეინინგი რათა გაათვითცნობიერონ არსებული რისკის ფაქტორები და შეძლონ შესაბამისი დასკვნების გაკეთება;
- 9.5. ყველა თანამშრომელი უნდა იყოს კვალიფიცირებული და უნდა ჰქონდეს გავლილი შესაბამისი ტრეინინგი დახურულ (შეზღუდულ) სივრცეში სამაშველო ღონისძიებების ჩასატარებლად შექმნილი გარემოებების შესაბამისად;
- 9.6. რისკის ფაქტორების შეფასების შემდეგ, საჭიროების შემთხვევაში დახურულ (შეზღუდულ) სივრცეში შესვლამდე უნდა მოხდეს გაზის ან სხვა ჯანმრთელობისთვის საშიში აირების შემოწმება სხვადასხვა ტექნიკური საშუალებებით;
- 9.7. დახურულ (შეზღუდულ) სივრცეში შესვლამდე დანადგარები/სარქველები და ა.შ. საჭიროებისამებრ უნდა იქნეს იზოლირებული და გამორთული.

10. სიმაღლეზე მუშაობა:

- 10.1. თუ სამუშაოს განხორციელება ხდება 2 მეტრზე მაღლა სამუშაო მოედანთან მიმართებით, ასეთი სამუშაო ითვლება მაღლივ სამუშაოდ და მოქმედებას იწყებს შესაბამისი პროცედურა;
- 10.2. მაღლივი სამუშაოს შემსრულებელი აღჭურვილი უნდა იყოს ვარდნის საწინააღმდეგო დამცავი ქამრით. (ერთი ან ორი კაუჭიანი ტროსით);
- 10.3. ვარდნის საწინააღმდეგო დამცავი ქამარი უნდა იყოს დათვალიერებული შრომის უსაფრთხოების წარმომადგენლის მიერ;
- 10.4. დამჭერი ტროსები და ჩასაბმელი კაუჭები უნდა იყოს გამართული, კარგ მდგომარეობაში და დათვალიერებული შრომის უსაფრთხოების წარმომადგენლის მიერ.
- 10.5. ღია პლატფორმებსა და სახურავებზე მუშაობისას, რომელსაც არ გააჩნია ვარდნისაგან დაცვის პირველადი სისტემა (მოაჯირები), თანამშრომლები უნდა იყენებდნენ დამცავი ღვედების სრულ კომპლექტს;
- 10.6. მაღლივი სამუშაოს განხორციელების დროს, ობიექტზე უნდა დამონტაჟდეს პირველადი დამცავი სისტემა. სისტემის მონტაჟი ხდება საერთაშორისო სტანდარტების და საქართველოს მთავრობის 2017 წლის N477 დადგენილების მოთხოვნების შესაბამისად.

11. ნარჩენების მართვა:

- 11.1. უნივერსიტეტის ობიექტებზე ნარჩენების მართვა ხორციელდება საერთაშორისო სტანდარტების და „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ მოთხოვნების საფუძველზე. ობიექტზე დროულად უნდა ხდებოდეს ნარჩენებისა და ნაგვის შეგროვება და წინასწარ განსაზღვრულ ადგილებზე მოთავსება.
- 11.2. ყველაფერი, რამაც შეიძლება ზიანი მოუტანოს გარემოს, მაგალითად: მტვერი, ქიმიური ნარჩენები და ა.შ. უნდა მოთავსდეს სპეციალური გამოყოფილ ბუნკერებში. ბუნკერმა ხელი უნდა შეუშალს ზემოთ აღნიშნული ნივთიერებების გარემოში გავრცელებას.
- 11.3. მაღალი სართულებიდან ბუკერებამდე, ნაგვისა და ნარჩენების ჩამოსატანად, გამოყენებულ უნდა იქნას სპეციალური გვირაბები.
- 11.4. ბუნკერების შემოწმება უნდა მოხდეს ყოველდღიურად, წინასწარ განსაზღვრულ დროში უნდა მოხდეს მათი დაცლა.
- 11.5. ნაგვის გადატანა უნდა მოხდეს უსაფრთხოდ, ავტოტრანსპორტით, ქალაქის მუნიციპალიტეტის მიერ განსაზღვრულ ნაგავსაყრელებზე.

მუხლი 11. სახანძრო უსაფრთხოება

1. უნივერსიტეტის სახანძრო უსაფრთხოება რეგულირდება „სამოქალაქო უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის, „სახანძრო უსაფრთხოების წესებისა და პირობების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 23 ივლისის №370 დადგენილების და ბსუ-ს ადმინისტრაციის ხელმძღვანელის 2023 წლის 11 აგვისტოს N01-10/95 ბრძანებით დამტკიცებული „ბსუ-ს სახანძრო უსაფრთხოების დებულების“ საფუძველზე, რომელიც ადგენეს რეგულაციებს, პროცედურებს და ქცევის სავალდებულო წესებს, რომელთა დაცვა და შესრულება სავალდებულა ბსუ-ს თანამშრომლებისათვის და უნივერსიტეტან ხელშეკრულებით დაკავშირებული ორგანიზაციების თანამშრომლებისათვის, რომლებიც სამსახურებრივ ფუნქციებს ასრულებენ ბსუ-ს ტერიტორიაზე.
2. „სამოქალაქო უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის, „სახანძრო უსაფრთხოების წესებისა და პირობების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 23 ივლისის №370 დადგენილების და ბსუ-ს ადმინისტრაციის ხელმძღვანელის 2023 წლის 11 აგვისტოს N01-10/95 ბრძანებით დამტკიცებული „ბსუ-ს სახანძრო უსაფრთხოების დებულების“ მოთხოვნების შესრულებაზე და სახანძრო უსაფრთხოების წესების დაცვაზე მონიტორინგს ახორციელებს უნივერსიტეტის სახანძრო უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელი პირი - ბსუ-ს დაცვის და შრომის უსაფრთხოების სამსახურის დაცვის განყოფილების უფროსი.
3. უნივერსიტეტში თვალსაჩინო ადგილას გამოკრული არის საევაკუაციო გეგმები, ევაკუაციის პროცედურები, რომლის შესაბამისად საჭიროების შემთხვევაში მოხდება შენობის უსაფრთხო დატოვება.
4. ხანძარსაწინააღმდეგო დაცვის სისტემების და ტექნიკური საშუალებების გამართული მუშაობის უზრუნველსაყოფად ბსუ-ს ადმინისტრაციის ხელმძღვანელს შრომითი ხელშეკრულებით აჰყავს ან სასტატო განრიგით მატერიალური რესურსების მართვის დეპარტამენტში გათვალისწინებულ შესაბამის თანამდებობაზე ნიშნავს ხანძარსაწინააღმდეგო დაცვის სისტემების ექსპლუატაციაზე, ტექნიკურ მომსახურებაზე, მათ შეკეთებაზე და გამოყენებისათვის მზადყოფნაზე პასუხისმგებელ პირს.
5. თანამშრომლები, რომლებსაც ევალებათ უნივერსიტეტის ხალხმრავალი ღონისძიებების ჩატარება, ვალდებული არიან ღონისძიებების დაწყებამდე ყურადღებით დაათვალიერონ სათავსები და დარწმუნდნენ მათ უსაფრთხოებაში ხანძარსაწინააღმდეგო თვალსაზრისით.
6. ხანძრის შემთხვევაში უნივერსიტეტის პერსონალი მოქმედებს საგანგებო მართვის გეგმის მიხედვით, რომელსაც შეიმუშავებს და რექტორს დასამტკიცებლად წარუდგენს ბსუ-ს დაცვისა და შრომის უსაფრთხოების სამსახურის უფროსი.
7. ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტული და ხანძრის დროს მოქმედების გავარჯიშება:
- 7.1. ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტულის ჩატარება ითვალისწინებს მსმენელების გაცნობას:

 - ა) უნივერსიტეტის ტერიტორიის, შენობების, მათ შორის, საევაკუაციო გზების, შიდა და გარე წყალსადენის, ხანძრის შესახებ მაუწყებლობის სისტემების მიმართ დადგენილ მოთხოვნებსა და ადამიანთა ევაკუაციის პროცესის მართვასთან;
 - ბ) ხანძარსაშიში სამუშაოების ჩატარების წესებთან;
 - გ) ხანძრის დროს თანამშრომელთა ვალდებულებებსა და მოქმედებებთან, სახანძრო-სამაშველო სამსახურის გამოძახების წესებთან, ხანძრის ჩაქრობის საშუალებების და სახანძრო ავტომატიკის დანადგარების გამოყენების მოთხოვნებთან.

8. ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟი უტარდება უნივერსიტეტის თანამშრომლებს სახანძრო უსაფრთხოების ძირითადი მოთხოვნების, ხანძარსაწინააღმდეგო დაცვის საშუალებების, აგრეთვე ხანძრის გაჩენის შემთხვევაში მათი ამოქმედების წესის შესწავლის მიზნით.

9. ხასიათის და ჩატარების პერიოდულობიდან გამომდინარე, დადგენილია შემდეგი სახის ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟი: საწყისი, განმეორებითი და მიზნობრივი.

10. საწყისი ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟი უტარდებათ:

ა) სამსახურში ახლად მიღებულ ყველა თანამშრომელს, მიუხედავად განათლებისა და პროფესიონალურობის მუშაობის სტაჟისა;

ბ) უნივერსიტეტში სტაჟირებაზე/პრაქტიკაზე მიღებულ პირებს.

11. საწყისი ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟი მოიცავს შემდეგ საკითხებს:

ა) მონაცემებს ობიექტის ხანძარ და ფეთქებადსაშიში პირობების სპეციფიკის და თავისებურებების შესახებ;

ბ) თანამშრომლების მოვალეობებს და პასუხისმგებლობას სახანძრო უსაფრთხოების მოთხოვნების დაცვაზე;

გ) ობიექტის ხანძარსაწინააღმდეგო რეჟიმის გაცნობას;

დ) ხანძარსაწინააღმდეგო რეჟიმის დაცვის თაობაზე ბრძანებების, სახანძრო უსაფრთხოების ინსტრუქციების, სამუშაო ადგილზე, საცხოვრებელ სათავსებში მომხდარი ან სავარაუდო ხანძრების ძირითადი მიზეზების გაცნობას;

ე) სახანძრო პროფილაქტიკის ზოგად ზომებს და ხანძრის ჩაქრობაზე მიმართულ ძირითად მოქმედებებს.

12. განმეორებითი ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟი უტარდება უნივერსიტეტის მოქმედ თანამშრომლებს არანაკლებ წელიწადში ერთხელ.

13. განმეორებითი ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟის დროს მოწმდება თანამშრომლების მიერ ობიექტში დადგენილი ხანძარსაწინააღმდეგო რეჟიმის მოთხოვნების, ხანძრის ჩაქრობის პირველადი საშუალებების, ევაკუაციის გზების გამოყენების ცოდნა. განმეორებითი ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟი, ასევე ტარდება:

ა) სახანძრო უსაფრთხოების ნორმატიულ აქტებში ცვლილებების შეტანის და ახალი დოკუმენტების შემუშავების შემთხვევაში;

ბ) უნივერსიტეტში ინფრასტრუქტურის, მოწყობილობის, სისტემების მოდერნიზაციის შემთხვევაში;

გ) თანამშრომლების მიერ სახანძრო უსაფრთხოების მოთხოვნების დარღვევისას, რომლებმაც გამოიწვიეს ან შეიძლება გამოიწვიონ ხანძარი;

დ) სხვა საგანმანათლებლო დაწესებულებაში ავარიების, ხანძრების შესახებ ცნობების მიღებისას;

ე) თანამშრომლების მიერ სახანძრო უსაფრთხოების მოთხოვნების არასათანადო ცოდნის შემთხვევაში.

14. საწყის და განმეორებით ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟი ტარდება ბსუ-ს სახანძრო უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელი პირის - დაცვის განყოფილების უფროსის მიერ, კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნების გათვალისწინებით.

15. მიზნობრივი ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟი უტარდება ხანძარსაშიში სამუშაოების განმახორციელებელ პირებს, სამუშაოს დაწყებამდე, ასევე სამეცნიერო ლაბორატორიებში კვლევების განმახორციელებელ პირებს, კვლევების დაწყებამდე. მიზნობრივ ინსტრუქტაჟს ატარებს, შესაბამისად სამუშაოს და კვლევის ხელმძღვანელი.

16. მონაცემები საწყისი, განმეორებითი და მიზნობრივი ინსტრუქტაჟის გავლის შესახებ შეიტანება „სახანძრო უსაფრთხოების ინსტრუქტაჟების აღრიცხვის ჟურნალში“, იმ პირების ხელმოწერით, რომლებმაც ჩაატარეს და გაიარეს ინსტრუქტაჟი.

17. უნივერსიტეტში არანაკლებ 6 თვეში ერთხელ ტარდება ხანძრის დროს პერსონალის (აკადემიური, სამეცნიერო, ადმინისტრაციული, დამხმარე თანამდებობის პირების და შრომითი ხელშეკრულებით მოწვეული პერსონალის), ასევე სტუდენტების და პროფესიული სტუდენტების მოქმედებების გავარჯიშება შენობის ხანძარსაწინააღმდეგო დაცვის სისტემის ყველა ელემენტის გამართული მუშაობის შემოწმების პარალელურად.

18. პასუხისმგებლობა სახანძრო უსაფრთხოების წესების დარღვევისათვის:

18.1 უნივერსიტეტის პერსონალი ვალდებულია მკაცრად დაიცვას დადგენილი სახანძრო უსაფრთხოების წესი და დაემორჩილოს უნივერსიტეტის დაცვისა და შრომის უსაფრთხოების სამსახურის თანამშრომლის და საგანგებო შტაბის წევრების მითითებებს;

18.2. პირის მიმართ, რომელიც დაარღვევს სახანძრო უსაფრთხოების წესებს გამოყენებული იქნება შესაბამისი ზომები.

მუხლი 12. ეპიდემიოლოგიურ საფრთხესთან დაკავშირებული ღონისძიებები

1. ქვეყანაში ეპიდემიოლოგიური საფრთხის არსებობისას უნივერსიტეტი შეასრულებს შესაბამისი სახელმწიფო ორგანოების მითითებებსა და რეკომენდაციებს, საჭიროების შემთხვევაში უზრუნველყოფს სამუშაო ადგილზე მოქნილი სამუშაო რეჟიმის შემუშავებასა და განხორციელებას, მათ შესახებ ინფორმაციის პერსონალისათვის მიწოდებას.

2. უნივერსიტეტის მენეჯმენტი უზრუნველყოფს ჰიგიენის და ინფექციის კონტროლის სათანადო პრაქტიკის განხორციელებას, მათ შორის:

- ა) ხელების ხშირი და გულდასმით დაბანის/გაწმენდის ხელშეწყობა;
- ბ) ხელის დასაბანი/გასაწმენდი ადგილის გამოყოფა თანამშრომლებისა და მესამე პირებისთვის;
- გ) ხელის გასაწმენდად გამოყენებულ უნდა იქნას სულ მცირე 70% ალკოჰოლის შემცველი ხელის გამწმენდი სითხე;
- დ) თანამშრომელთა წახალისება, დარჩნენ სახლში ავად ყოფნის შემთხვევაში;
- ე) რესპირატორული ეტიკეტის დაცვის წახალისება;
- ვ) უნივერსიტეტის ერთჯერადი ხელსახოცებითა და ფეხის დაწოლით სახურავის ახდის მექანიზმით აღჭურვილი ნაგვის ყუთებით უზრუნველყოფა;
- ზ) სადეზინფექციო სამუშაოების ჩატარება.

3. უნივერსიტეტი უზრუნველყოფს სხვა ღონისძიებების განხორციელებას შესაბამისი სახელმწიფო ორგანოების მითითებების შესაბამისად.

4. ქვეყანაში საგანგებო სიტუაციის ან/და კარანტინის გამოცხადების შემთხვევაში, სამუშაო პროცესი შეჩერდება ან გაგრძელდება დისტანციურად (შესაძლებლობის ფარგლებში), ქვეყანაში საგანგებო სიტუაციის/კარანტინის გაუქმებამდე და სათანადო პირობების დადგომამდე.

მუხლი 13. კომპიუტერთან მომუშავე პერსონალის შრომის უსაფრთხოების წესები

1. ეს წესები განკუთვნილია ოფისის იმ თანამშრომლებისათვის, რომლებიც მუდმივად ან პერიოდულად იყენებენ პერსონალურ კომპიუტერებს ან ვიდეო სათვალთვალო აპარატურას, ასევე სპეციალისტებისთვის, რომლებიც ასრულებენ პროფილაქტიკურ და სარემონტო

- სამუშაოებს კომპიუტერზე ან იმ პირებისათვის, რომლებიც მათი სამუშაო დროის ნახევარზე მეტი დაკავებულები არიან მონიტორიან დანადგარებთან.
2. მონიტორიან დანადგარებთან სამუშაოზე დაიშვება პირი, რომელმაც გაიარა შრომის უსაფრთხოების პირველადი ინსტრუქტაჟი.
 3. პერსონალმა უნდა გაიაროს შრომის უსაფრთხოების განმეორებითი ინსტრუქტაჟი, კერძოდ:
 - ა) მოწყობილობების შეცვლის ან მოწყობილობების განახლების დროს;
 - ბ) სამუშაო პირობების შეცვლისა და შრომის პირობების რეორგანიზების დროს;
 - გ) ტექნოლოგიური პროცესის ან შრომის უსაფრთხოების დაცვის წესების შეცვლისას;
 - დ) შრომის უსაფრთხოების მოთხოვნების დარღვევის შემთხვევაში;
 4. მუშაობის პროცესში ოპერატორზე შეუძლია გავლენა მოახდინოს მავნე და საშიშმა შემდეგმა ფაქტორებმა:
 - ა) სივიწროვე სამუშაო ადგილზე;
 - ბ) სამუშაო ფართის არასაკმარისი ან ზედმეტი განათება;
 - გ) მზის პირდაპირი სხივები კომპიუტერის ეკრანზე;
 - დ) ოფისში ჰაერის დაბინძურების დონე;
 - ე) ფსიქოლოგიური და ემოციური დატვირთვა;
 - ვ) სტრესი;
 - ზ) მოწყობილობების, ხელსაწყოების, აღჭურვილობის, პროდუქციის მკვეთრი კიდეები, ბარიერები და არათანაბარი ზედაპირები;
 - თ) ფიზიკური დაძაბვა სამუშაო ადგილის ირაციონალური ორგანიზების გამო, რაც მნიშვნელოვნად ზრდის ხერხემლის, ფეხების, მკლავების, კისრის, თვალების კუნთების დაძაბულობას;
 5. სამუშაო ადგილს უნდა ჰქონდეს საკმარისი ტერიტორია დამხმარე აღჭურვილობის და ინვენტარის რაციონალური განლაგებისათვის და იყოს მოხერხებული.
 6. კომპიუტერი განთავსებული უნდა იყოს გამათბობელი მოწყობილობებიდან არანაკლებ 1.5 მ დაშორებით და მზის პირდაპირი სხივი არ უნდა ეცემოდეს მონიტორს.
 7. ოპერატორის სამუშაო ადგილზე კლიმატური პირობები უნდა შეესაბამებოდეს სანიტარულ და ჰიგიენურ შემდეგ ნორმებს:
 - ა) გარემოს ტემპერატურა - 22-დან 24 ° C- მდე (ცივ სეზონში), 23-დან 25 ° C- მდე (თბილი სეზონის განმავლობაში);
 - ბ) ფარდობითი ტენიანობა - 40-60%, მაგრამ არაუმეტეს 75%;
 - გ) ჰაერის სიჩქარე - არა უმეტეს 0,1 მ / წმ.
 8. მიკროკლიმატის დასაშვები პირობები დადგენილია ადამიანის დასაშვები სითბური და ფუნქციური მდგომარეობის კრიტერიუმების მიხედვით 8-საათიანი სამუშაო ცვლის პერიოდისათვის. ისინი არ იწვევენ დაზიანებას, ან ჯანმრთელობის მდგომარეობის დარღვევას, მაგრამ ძალუმთ სითბური დისკომფორტის ზოგადი ან ლოკალური შეგრძნებების აღმვრა, თერმორეგულაციის მექანიზმების დაძაბვა, თვითშეგრძნების გაუარესება და შრომისუნარიანობის დაქვეითება.
 9. მიკროკლიმატის მაჩვენებლების დასაშვები სიდიდეები წესდება იმ შემთხვევისათვის, როცა ტექნოლოგიური მოთხოვნებით ტექნიკურად და ეკონომიკურად დასაბუთებული მიზეზების გამო არ ხერხდება მიკროკლიმატის ოპტიმალური სიდიდეების უზრუნველყოფა, კერძოდ:
 - ა) გარემოს ტემპერატურა - 20-დან 25 ° C- მდე (ცივ სეზონში), 21-დან 28 ° C- მდე (თბილი სეზონის განმავლობაში);
 - ბ) ფარდობითი ტენიანობა - 15-75%;
 - გ) ჰაერის სიჩქარე - ჰაერის ტემპერატურის ოპტიმალური დიაპაზონი სიდიდის ქვემოთ, არა უმეტეს 0,1 მ / წმ; ოპტიმალური სიდიდის ზევით, არაუმეტეს 0,2 მ / წმ;
 10. მნიშვნელოვანია, რომ ოპერატორის სამუშაო მაგიდა იყოს სუფთა და თავისუფალი ზედმეტი ნივთებისაგან, სამუშაო ინვენტარი უნდა იყოს გამართული და სწორად განლაგებული.

11. დასაქმებული ვალდებულია:

- ა) დაიცვას შრომის შინაგანაწესი;
- ბ) დაიცვას სამუშაოს აღწერილობის მოთხოვნები;
- გ) დაიცვას აღჭურვილობის ექსპლუატაციის მოთხოვნები;
- დ) დაიცვას ამ წესების, ელექტრო უსაფრთხოების, ხანძარსაწინააღმდეგო უსაფრთხოების და საგანგებო ვითარებაში მოქმედების წესების მოთხოვნები;

12. აკრძალულია:

- ა) აღკოჰოლის, ფსიქოტროპული, ტოქსიკური ან ნარკოტიკული ნივთიერებების მოხმარება სამუშაო ადგილზე ან სამუშაო საათებში;
- ბ) იმყოფებოდეს სამუშაო ადგილზე ნარკოტიკული საშუალებების, ფსიქოტროპული ან ტოქსიკური ნივთიერებების გამოყენების შემდეგ;
- გ) სამუშაოს შესრულება ავადმყოფობის დროს, გაციების, სურდოს ან სიცხის ნიშნების შემჩნევის დროს;

13. სამუშაოს დაწყებამდე დასაქმებულმა:

- ა) დაათვალიეროს და შეამოწმოს, რომ მოწყობილობები სამუშაო რეჟიმშია, ელექტროსადენები არ არის გადახლართული, განათების დონე დამაკმაყოფილებელია, როზეტები გამართულია;
- ბ) დარწმუნდეს, რომ ელექტროგადამცემი სადენები არ ედებიან ბასრ და მჭრელ საგნებს. ასევე, ყურადღებას ამახვილებს, რომ არ მოხდეს მაგიდის/სკამის ფეხის დადგმა/გამოდება ელექტროსადენზე, ინტერნეტის და ტელეფონის კაბელებზე;

14. კომპიუტერის ჩართვისას, დაიცვას მოწყობილობის ჩართვის შემდეგი თანმიმდევრობა:

- ა) ჩაირთოს ელექტრომომარაგება;
- ბ) ჩაირთოს პერიფერიული მოწყობილობები (პრინტერი, მონიტორი, სკანერი და ა.შ.);
- გ) ჩაირთოს კომპიუტერი (პროცესორი).

15. აღჭურვილობის, ინვენტარის, ელექტრული გაყვანილობის და სხვა გაუმართაობების შესახებ უნდა ეცნობოს უშუალო ხელმძღვანელს.

16. პრობლემების აღმოფხვრამდე დაუშვებელია მუშაობის დაწყება.

17. საჭიროების შემთხვევაში, შეცვალოს სკამის პოზიცია ისე, რომ გამოირიცხოს არახელსაყრელი პოზები და სხეულის დაძაბულობა.

18. მუშაობის პროცესში:

- ა) განახორციელოს მხოლოდ ის სამუშაო, რომელზეც გავლილი აქვს შრომის უსაფრთხოების ინსტრუქტაჟი;
- ბ) დაიცვას სამუშაო დღის წესრიგი და სისუფთავე;
- გ) არ დაუშავას არაავტორიზებული პირები თავის სამუშაო ადგილზე;
- დ) არ შეეხოს ელექტრომოწყობილობას სველი ხელებით;
- ე) მოკლე ჩართვაზე ეჭვის შეტანის შემთხვევაში ელექტრომოწყობილობა დაუყოვნებლივ გათიშოს ქსელიდან და გაუმართაობის აღმოსაფხვრელად გამოიძახოს კვალიფიციური პერსონალი;
- ვ) დაიცვას ჰიგიენა;
- ზ) შენობის განიავების შემთხვევაში, სავალდებულოა კარების და ფანჯრის საიმედო ფიქსაცია;
- თ) თვალებიდან ეკრანზე დაშორების რეკომენდირებული მანძილია 60-80 სმ ფარგლებში;
- ი) გამოიყენოს შესვენებები და შეასრულოს რეკომენდებული სავარჯიშოები ფეხებისთვის;

- კ) აუცილებელია ყოველ 2 საათში ერთხელ თვალების ვარჯიში თვალის კუნთების დაძაბულობის მოსახსნელად;
- ღ) კომპიუტერთან სწორი მუშაობისას აუცილებელია რომ შენარჩუნებული იყოს სწორი, პოზა.

19. კომოპიუტერთან მუშაობისას დაუშვებელია:

- ა)პროცესორის უკანა პანელზე შეხება, როდესაც დენი ჩართულია;
- ბ)პერიფერიული მოწყობილობის ინტერფეისის კაბელების შეერთება/გადაერთება,
- გ) როდესაც დენი ჩართულია;
- დ) მოწყობილობების ზედაპირებზე ფურცლების და სხვა საგნების დაწყობა;
- ე) კლავიატურის, ეკრანის, პრინტერის და ა.შ. დასველება;
- ვ) მოწყობილობის დამოუკიდებლად გახსნა და რემონტი.

20. ავარიულ სიტუაციებში:

- ა) ელექტროსადენების წყვეტის, აპარატურაში სითხეების მოხვედრის, დამწვრის სუნის და სხვა გაუთვალისწინებელი სიტუაციისას დაუყოვნებლივ თიშავს მოწყობილობას ელექტროქსელიდან და აცნობებს უშუალო ხელმძღვანელს;
- ბ) ნებისმიერი პროგრამული და ტექნიკური ხარვეზის შემთხვევაში აცნობებს უშუალო ხელმძღვანელს;
- გ) მოწყობილობის აალების ან ხანძრის კერის შემჩნევის შემთხვევაში მოქმედებს სახანძრო უსაფრთხოების წესებით.
- დ) უბედური შემთხვევისას დაუყოვნებლივ აღმოუჩენს პირველად დახმარებას;
- ე) მხედველობის მკვეთრი გაუარესების, ან საგნებზე ფოკუსირების შეუძლებლობის შემთხვევაში, დაუყოვნებლივ ტოვებს სამუშაო ადგილს, ატყობინებს ხელმძღვანელს და მიმართავს ექიმს.
- ვ) აცნობებს თავის უშუალო ხელმძღვანელს ნებისმიერი სიტუაციის შესახებ, რომელიც საფრთხეს უქმნის ადამიანების სიცოცხლესა და ჯანმრთელობას, ასევე, მისი ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუარესების შესახებ, მათ შორის მწვავე დაავადებების ნიშნების გამოვლენის შესახებ.

21. სამუშაოს დასრულებისას

- ა) გამორთოს მოწყობილობები ელექტრო ქსლიდან;
- ბ) გაწმინდოს მოწყობილობები მხოლოდ ქსელიდან გათიშვის შემდეგ;
- გ) მოაწესრიგოს სამუშაო ადგილი;
- დ) შეატყობინოს ხელმძღვანელს ნებისმიერი გაუმართაობის შესახებ.

მუხლი 14. პერსონალის ინსტრუქტაჟი/სწავლება

1. უნივერსიტეტის ადმინისტრაციას გააჩნია საკმარისი კომპეტენცია, რათა განსაზღვროს, აღმოფხვრას და გააკონტროლოს საფრთხის შემცველი ფაქტორები და რისკები, გამოიყენოს შრომის უსაფრთხოების სისტემა და განსაზღვროს თანამშრომელთა აუცილებელი საკვალიფიკაციო მოთხოვნები.
2. უნივერსიტეტი მუდმივად უზრუნველყოფს დასაქმებულთათვის ინსტრუქტაჟის/სწავლების ჩატარებას და ინფორმაციის მათთვის გასაგებ ენაზე მიწოდებას.
3. სავალდებულო ინსტრუქტაჟი/სწავლება ტარდება წინამდებარე გეგმის შესაბამისად კომპეტენტური პირების მიერ და მოიცავს ყველა თანამშრომლისთვის:
 - ა) ინფორმაციას შრომის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად სამართლებრივი ნორმების და უსაფრთხო შრომის პრინციპების შესახებ;

- ბ) ინფორმაციას სახანძრო უსაფრთხოების, საგანგებო სიტუაციების და საევაკუაციო ორნისძიებების შესახებ.
4. სხვადასხვა სპეციფიკური სამუშაოების განმახორციელებელი პერსონალისთვის:

- ა) სიმაღლეზე მუშაობა;
- ბ) სამუშაო პროცედურების, მანქანა-დანადგარების, სამუშაო ტექნიკისა და სამუშაო აღჭურვილობის უსაფრთხო გამოყენებისა და შეკეთების შესახებ.
5. პირველადი გადაუდებელი დახმარების ტრენინგი/ინსტრუქტაჟი:
- ა) საოფისე/ადმინისტრაციული საქმიანობის განმახორციელებელი დანაყოფის დასაქმებულთა ნაწილისათვის (არანაკლებ შემადგენლობის 10%,);
- ბ) საინჟინრო-ტექნიკური საქმიანობის განმახორციელებელი დანაყოფის დასაქმებულთა ნაწილისათვის (არანაკლებ შემადგენლობის 20%);

4. გათვალისწინებული ინსტრუქტაჟის ჩატარება ხორციელდება: (საწყისი ინსტრუქტაჟი):

- ა) დასაქმებულის დაქირავებისას, მათ მიერ სამუშაოს შესრულების დაწყებამდე.
- ბ) დასაქმებულთა სხვა სამუშაო ადგილზე გადაყვანისას/სამუშაოს შეცვლისას.
- გ) ახალი ტექნოლოგიური პროცესებისა და სამუშაო მეთოდების დანერგვის, ახალი მანქანა-დანადგარების გამოყენების ან/და საწარმოო პროცესის ცვლილების დაწყებამდე.
- დ) საწყის ინსტრუქტაჟს ატარებს შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტი

5. განმეორებითი ინსტრუქტაჟი:

- ა) წინამდებარე გეგმის მიხედვით ან საჭიროებისამებრ (მაგ. ინციდენტის შემთხვევაში).
- ბ) განმეორებით ინსტრუქტაჟს ატარებს შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტი

6. მიზნობრივი ინსტრუქტაჟი:

- ა) უშუალოდ სპეციფიკური და იშვიათად შესასრულებელი სამუშაოების ჩატარების დაწყებამდე
- ბ) მიზნობრივ ინსტრუქტაჟს ატარებს სამუშაოს ხელმძღვანელი.

7. ინსტრუქტაჟი/სწავლება ყველა მსმენელისთვის არის უფასო და ტარდება სამუშაო საათებში. ტრენინგებისთვის გაცდენილი დღეები ითვლება საპატიოდ და ანაზღაურდება სამუშაო საათების პროპორციულად.

მუხლი 15. უბედური შემთხვევების და პროფესიული დაავადების აღრიცხვა-მოკვლევის წესი

1. ბსუ-ს სამუშაო სივრცეში მომხდარი უბედური შემთხვევის და პროფესიული დაავადების აღრიცხვა, მოკვლევა და ანგარიშგება ხორციელდება საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 2018 წლის 12 სექტემბრის №01-11/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „სამუშაო სივრცეში მომხდარი უბედური შემთხვევების აღრიცხვის, მოკვლევისა და ანგარიშგების წესის“ და „პროფესიული დაავადებების აღრიცხვის, მოკვლევისა და ანგარიშგების წესის“ შესაბამისად.

2. აღრიცხვა ხორციელდება ქვემოთ მოცემული ფორმის ჟურნალებში:

უბედური შემთხვევების აღრიცხვის ჟურნალი

N	უბედური შემთხვევის სახე	შემთხვევის ადგილი	დაზარალებული	მომხდარის მიზეზები	მოკვლევის აქტის თარიღი/N	დასკვნა

პროფესიული დაავადებების აღრიცხვის ჟურნალი

N	პროფესიული დაავადების სახე	შემთხვევის ადგილი	დაზარალებუ ლი	მომხდარის მიზეზები	მოკვლევის აქტის თარიღი/ N	დასკვნა

მუხლი 16. საშიში შემთხვევის (ინციდენტის) მოკვლევა

1. საშიში შემთხვევების (ინციდენტების) მოკვლევის აუცილებლობას საფუძვლად უდევს ინციდენტის გამომწვევი ფაქტორის დადგენა და განმეორებისაგან დამცავი პრევენციული ორნისპიებების შემუშავება.
2. საშიში შემთხვევა (ინციდენტი) ეს არის სამუშაო პროცესში ან სამუშაო პროცესთან დაკავშირებული იდენტიფიცირებადი მდგომარეობა (ტექნიკური ინციდენტი, სიმაღლიდან ვარდნა, აფეთქება, ხანძარი, მავნე ნივთიერების გაჟონვა და სხვა), რომელსაც არ გამოუწვევია უბედური შემთხვევა, თუმცა იყო ადამიანის დაზიანების რისკი და რომელმაც გამოიწვია მატერიალური ზიანი ან/და სხვა არასასურველი შედეგი.
3. შრომის უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელი პირი, სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი, მომუშავე პერსონალთან ერთად, მოახდენს ინციდენტის მოკვლევას, მისი გამომწვევი ფაქტორის დასადგენად.
4. მოკვლევას ექვემდებარება კონტრაქტორის მიერ გამოწვეული ინციდენტებიც. თუ კონტრაქტორი იყენებს ინციდენტების მოკვლევის საკუთარ პროცედურას, ინციდენტის მოკვლევა უნდა შესრულდეს უნივერსიტეტის პასუხისმგებელი პირების ჩართულობით და მათი შედეგები აუცილებლად უნდა ეცნობოს ხელმძღვანელობას, შრომის უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელ პირს, სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი

